

Konkurences padome

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1010, tālr. 67282865, fakss 67242141, e-pasts pasts@kp.gov.lv, www.kp.gov.lv

Rīgā

28.09.2021. Nr. 1.7-2/1318

Uz 02.08.2021. Nr. 3.1.1.29/860

Rēzeknes valstspilsētas domei

Par SIA "Austrumlatvijas koncertzāle"

Konkurences padome (turpmāk – KP) ir saņēmusi Rēzeknes valstspilsētas domes (turpmāk – Pašvaldība) iesniegumu par līdzdalības izvērtējumu Pašvaldības kapitālsabiedrībā SIA "Austrumlatvijas koncertzāle" (turpmāk – Sabiedrība vai GORS).

Priekšnoteikumi publiskas personas līdzdalībai kapitālsabiedrībā ir noteikti Valsts pārvaldes iekārtas likuma (turpmāk – VPIL) 88. panta pirmajā daļā, proti, tiek novērsta tirgus nepilnība, radītas preces vai pakalpojumi vai pārvaldīti īpašumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai.

Savukārt, lai pamatotu, ka citādā veidā nav iespējams efektīvi sasniegt minētā panta pirmajā daļā noteiktos mērķus, publiskai personai ir nepieciešams veikt paredzētās rīcības juridisko un ekonomisko izvērtējumu, t.sk. ietekmes uz konkurenci izvērtējumu un iespējamo konkurences neitralitātes risku izvērtējumu, kā arī konsultēties ar kompetentajām institūcijām konkurences aizsardzības jomā un komersantus pārstāvošajām biedrībām vai nodibinājumiem.

Pašvaldība ir veikusi VPIL 88. panta otrajā daļā paredzēto rīcības juridisko un ekonomisko izvērtējumu, kā arī konsultējusies ar nevalstisko organizāciju Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameru (LTRK 21.09.2021. vēstule Nr. 2021/823), kuras ieskatā Pašvaldībai, ir jāpārskata tās izraudzītais kapitālsabiedrības darbības modelis, nošķirot pakalpojumus, kas ir stratēģiski svarīgi pašvaldības un reģiona interesēm (koncertzāles apsaimniekošana un uzturēšana, to telpu noma), no tādiem, ko var nodrošināt privātais sektors (pasākumu organizēšana), pēc iespējas mazinot Pašvaldības iesaisti pasākumu organizēšanā. Attiecībā uz Sabiedrības sniegto ēdināšanas pakalpojumu LTRK aicinājusi Pašvaldību izvērtēt nomas tiesību izsoles nosacījumus, lai pārliecinātos, ka tajos nav ietverti apstākļi, kas attur privātā sektora pārstāvjus šādā izsolē piedalīties.

Pašvaldības iesniegtajā izvērtējumā norādīts, ka Sabiedrība tika dibināta, lai veiktu noteiktu valsts pārvaldes uzdevumu pašvaldības autonomo funkciju ietvaros, t.i., rūpēties par kultūru, sekmēt tradicionālo kultūras vērtību saglabāšanu un tautas jaunrades attīstību¹.

Starp Pašvaldību un Sabiedrību noslēgts Deleģēšanas līgums par iepriekšminēto

¹ Pašvaldība ir 100 % kapitāla daļu turētāja Sabiedrībā.

uzdevumu veikšanu².

Pašvaldība norāda, ka papildus Deleģēšanas līgumā noteiktajiem uzdevumiem, Sabiedrība, nodrošinot nošķirtu uzskaiti, veic arī citu darbību, sniegto pakalpojumu cenas (tarifus) nosakot, balstoties uz ekonomiski pamatotām izmaksām brīvas konkurences apstākļos, tādā veidā nodrošinot Rēzeknes pilsētas un tuvāko novadu iedzīvotājiem daudzveidīgu attiecīgo pakalpojumu piedāvājumu.

Sabiedrības komercdarbības veidi (NACE klasifikators) saskaņā ar statūtiem³ ir:

- 1) mākslinieku darbība (90.01);
- 2) radošas, mākslinieciskas un izklaides darbības (90.0);
- 3) kultūras iestāžu darbība (90.04);
- 4) bibliotēku, arhīvu, muzeju un citu kultūras iestāžu darbība (91.0);
- 5) kinofilmu demonstrēšana (59.14);
- 6) sanāksmju un tirdzniecības izstāžu organizatoru pakalpojumi (82.3);
- 7) sava vai nomāta nekustamā īpašuma izīrēšana un pārvaldīšana (68.2);
- 8) restorānu un mobilo ēdināšanas vietu pakalpojumi (56.10);
- 9) bāru darbība (56.30).

Saskaņā ar Pašvaldības sniegto un Sabiedrības 2020. gada pārskatā⁴ norādīto informāciju Sabiedrības kopējie ieņēmumi 2020. gadā bija 1 487 653 EUR.

Neto apgrozījums (pašu ieņēmumi) - 340 421 EUR (22,88 % no kopējiem Sabiedrības ieņēmumiem), no tiem 72 672 EUR biļešu ieņēmumi, 92 754 EUR ieņēmumi no telpu, aprīkojuma un aparatūras iznomāšanas un 174 995 EUR ieņēmumi no ēdināšanas pakalpojumu sniegšanas.

Pārējie Sabiedrības saimnieciskās darbības ieņēmumi 2020. gadā bija 1 147 232 EUR (jeb 77,12 %), no tiem 314 145 EUR projektu līdzekļi un 865 421 EUR Rēzeknes pilsētas domes dotācija.

Pašvaldība norāda, Sabiedrības mērķa reģiona teritorija aptver visu Austrumlatvijas teritoriju un tā ar savu darbību pozitīvi ietekmē kultūras pakalpojumu pieejamību reģionā un mijiedarbībā ar citiem tautsaimniecības sektoriem sekmē tā sociālo un ekonomisko attīstību, kā arī veicina tūristu piesaisti, kā arī uzskatāma par Rēzeknes un Latgales simbolu. Sabiedrība nodrošina dažādu žanru Latvijas un ārvalstu profesionālās skatuves mākslas, mūzikas, vizuālās un jauno mediju mākslas pieejamību reģionā, veidojot koncertzāli par mākslinieciskajā un komerciālajā aspektā pievilcīgu Latvijas un ārvalstu mūzikas kolektīvu un mākslinieku galamērķi. Koncertzāles tehniskās iespējas un infrastruktūra ļauj nodrošināt ne tikai augstvērtīgus akustiskās mūzikas pasākumus, bet arī cita veida profesionālās mākslas izpausmes veidus (koncerti, teātra izrādes, dejas mākslas izrādes, skatuves uzvedumi, izstādes utt.). Sabiedrība darbojas nozarē, kuras attīstībai nepieciešami lieli kapitālieguldījumi.

Pašvaldība norāda, ka, nododot Sabiedrības funkciju privātajam sektoram, pastāv risks, ka Pašvaldībai nebūtu tieša mehānisma, kā ietekmēt koncertzāles politiku telpu iznomāšanā un pasākumu rīkošanā, pastāv augsts risks, ka koncertzālē sniegto kultūras pasākumu kvalitāte un mākslinieciskā vērtība tiktu negatīvi ietekmēta, līdz ar to būtu

² 16.05.2014. deleģēšanas līgums <https://rezekne.lv/wp-content/uploads/2017/08/deleģesanas-ligums-ar-sia-austrumlatvijas-koncertzale.pdf>, 22.09.2014. vienošanās par grozījumiem 16.05.2014. deleģēšanas līgumā <https://rezekne.lv/wp-content/uploads/2017/08/vienosanas-par-grozijumiem-deleģesanas-liguma-ar-sia-austrumlatvijas-koncertzale.pdf>

³ SIA "Austrumlatvijas koncertzāle" statūti, <http://biletetes.latgalesgors.lv/files/gors/SIA%20Austrumlatvijas%20koncertzale%20stat%C5%ABti.pdf>

⁴ SIA "Austrumlatvijas koncertzāle" 2020. gada pārskats https://www.kp.gov.lv/sites/kp/files/20181031_kv_n_atbildes20vestule_bauskas20novada20pasvaldiba1.pdf

apdraudēta Pašvaldības funkcijas izpilde, kultūrpolitikas īstenošana un pasākumu pieejamība visām sabiedrības grupām. Lai to saglabātu, Pašvaldības ieskatā ir nepieciešams arī turpmāk nodrošināt atbilstošus apstākļus un infrastruktūru, kā arī līdzekļus tehniski materiālās bāzes pastāvīgai atjaunošanai un papildināšanai.

Tāpat Pašvaldība uzsver, ka Sabiedrība darbojas gan valstij, gan Pašvaldībai stratēģiski svarīgā nozarē. Valsts plānošanas dokumentā „Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2014.–2020.gadam” kā viens no rīcības virzieniem ir dabas un kultūras kapitāla ilgtspējīga apsaimniekošana, kas izvirza mērķi „kultūras kapitāla resursu ilgtspējīga izmantošana”. Plānā noteiktie rīcības virziena ietvaros veicamie uzdevumi ir uz eksportu orientētu integrētu tūrisma, kultūras, veselības un dabas kapitāla infrastruktūras, pakalpojumu un produktu piedāvājuma attīstība, kā arī atbalsts kultūras iestāžu, vietējo uzņēmēju un tradicionālo amatnieku darbībai, veidojot produktus un pakalpojumus uz materiālā un nemateriālā kultūras mantojuma bāzes.

Saskaņā ar Kultūras ministrijas norādīto informāciju, reģionālās kultūrpolitikas galvenais uzdevums ir veicināt profesionālās mākslas pieejamību.

Tā kā Sabiedrības darbības mērķis ir organizēt pasākumus ar augstu māksliniecisko vērtību, kas ne vienmēr spēj piesaistīt plašu apmeklētāju loku, šādi pasākumi ir ar zemāku rentabilitāti. Rēzeknē un blakus novados Sabiedrībai kultūras pasākumu rīkošanā konkurentu nav. Latvijas mērogā, neskatoties uz to, ka darbojas plašs privāto tirgus dalībnieku loks, Sabiedrība konkurē ar citu pašvaldību kapitālsabiedrībām, iestādēm, kas nodarbojas ar kultūras pasākumu organizēšanu. Pašvaldība, jau dibinot Sabiedrību, apzinājās, ka augstas profesionālas mākslas pakalpojuma sniegšana Latgales novada iedzīvotājiem, kuriem gadu desmitiem ir zemāks ienākumu līmenis, nekā citu Latvijas novadu iedzīvotājiem, nebūs rentabla.

Sabiedrība nodrošina koncertzāles darbību, organizējot un producējot pasākumus. Sabiedrības komercdarbība kultūras pakalpojuma sniegšanā sniedz iespēju daudzveidīgai interešu izglītībai un kultūras pasākumu pieejamībai, kas paplašina kultūras nozares infrastruktūru un sniedz iespēju veidot augstas profesionālās un mākslinieciskas kvalitātes akadēmiskās un akustiskās mūzikas koncertus.

Pašvaldības vērtējumā Sabiedrība veic darbību, kas atbilst Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88. panta pirmās daļas 1. un 3. punkta priekšnoteikumiem.

No Pašvaldības iesniegtā izvērtējuma un publiski pieejamās informācijas⁵ KP konstatē, ka Sabiedrībai ir divi pamatdarbības veidi, proti, pirmais, kas saistīts ar koncertzāles GORS apsaimniekošanu un otrs, kas saistīts ar kultūras pasākumu organizēšanu un producēšanu. Ņemot vērā šo pakalpojumu dažādo dabu, KP ieskatā Sabiedrības darbība šajās nozarēs analizējama atsevišķi.

Būtisks Sabiedrības uzdevums ir apsaimniekot Pašvaldībai stratēģiski svarīgu īpašumu – koncertzāli (Latgales vēstniecību) GORS. Izdevumu segšana par ēkas uzturēšanu, komunālajiem pakalpojumiem, darbinieku atalgojumam un citiem saimnieciskiem izdevumiem pamatā tiek nodrošināta ar Pašvaldības dotācijām.

Pašvaldība paudusi viedokli, ka Sabiedrība nodrošina iespēju Rēzeknes un Latgales reģiona iedzīvotājiem apmeklēt kultūras pasākumus un koncertus, sniedz iespēju privātajiem tirgus dalībniekiem organizēt starptautiska mēroga seminārus un konferences, tādējādi piesaistot apmeklētājus no citiem Latvijas reģioniem un ārvalstīm, kas savukārt veicina tūrisma attīstību un uzņēmējdarbības vides attīstību citos tirgus segmentos Rēzeknē un

---

⁵ SIA “Austrumlatvijas koncertzāle”/ Latgales vēstniecība GORS vidēja termiņa darbības stratēģija 2019.-2021.gadam
<https://biletes.latgalesgors.lv/files/gors/SIA%20Austrumlatvijas%20koncertzale%20Strategija%202019-2021.pdf>

reģionā. Gadījumā, ja Pašvaldība nodotu koncertzāli apsaimniekošanā privātajiem tirgus dalībniekiem, Pašvaldībai nebūtu tieša mehānisma, kā ietekmēt koncertzāles politiku telpu iznomāšanā un pasākumu rīkošanā, proti, pastāvētu augsts risks, ka koncertzālē sniegto kultūras pasākumu kvalitāte un mākslinieciskā vērtība varētu tikt negatīvi ietekmēta.

Ievērojot iepriekš minēto, KP ieskatā, Sabiedrības darbība, kas skar koncertzāles apsaimniekošanu, atbilst VPIL 88. panta pirmās daļas 3. punktā noteiktajam priekšnoteikumam, proti, tiek pārvaldīts īpašums, kas ir stratēģiski svarīgs Pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai.

Attiecībā uz Sabiedrības darbību pasākumu organizēšanā un producēšanā, kas tiek veikta pamatojoties uz Pašvaldības deleģējumu pildīt likuma "Par pašvaldībām" 15. panta pirmās daļas 5. punkta funkcijas, proti, rūpēties par kultūru un sekmēt tradicionālo kultūras vērtību saglabāšanu un tautas jaunrades attīstību, vērtējot pakalpojuma aizstājāmību Rēzeknē un tuvējos reģionos, kā arī visas Latvijas mērogā, KP secina, ka Sabiedrības darbības mērķis, pildot Pašvaldības deleģēto uzdevumu, ir organizēt pasākumus ar augstu māksliniecisko kvalitāti, kas ne vienmēr spēj piesaistīt plašu patērētāju loku un tādēļ ir ar zemāku rentabilitāti.

Latvijas mērogā, kaut arī tirgū darbojas plašs privāto tirgus dalībnieku loks, Sabiedrība konkurē ar citu pašvaldību kapitālsabiedrībām/iestādēm, kas nodarbojas ar kultūras pasākumu organizēšanu, ņemot vērā, ka Sabiedrības mērķis nav peļņas gūšana un rentablu kultūras pasākumu rīkošana, bet sabiedrībai pieejamu kultūras pasākumu organizēšana.

Izvērtējumā norādīts, ka Sabiedrības organizētie kultūras pasākumi tiek finansēti t.sk. no saņemtajiem Pašvaldības, Valsts Kultūrkapitāla fonda piešķirtajiem līdzekļiem un pašu ieņēmumiem.

Ņemot vērā iepriekš norādīto, KP ieskatā Sabiedrības darbība kultūras pasākumu organizēšanā un producēšanā atbilst VPIL 88. panta pirmās daļas 2. punktā noteiktajam priekšnoteikumam, proti, tiek sniegti pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts un Pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai.

Vienlaikus KP aicina vērtēt nepieciešamību Sabiedrībai pašai organizēt kultūras pasākumus, kuru rīkošanā pirmšķietami nevarētu tikt konstatēta tirgus nepilnība, piemēram, populārās mūzikas koncertus, šī pakalpojuma sniegšanā būtiski iesaistot privāto sektoru pārstāvošos pasākumu organizētājus.

Izvērtējumā sniegta informācija par Sabiedrības sniegtajiem papildpakalpojumiem – telpu nomu (t.sk., kino operatoram), specifiskas aparatūras un aprīkojuma iznomāšanu pasākumu organizētājiem, ekskursiju organizēšanu koncertzālē, kafejnīcas darbību, kā arī publiski pieejama informācija par suvenīru tirdzniecību⁶.

Pašvaldība norāda, ka 2020. gadā GORS Mazā zāle tika iznomāta kino operatoram, lai nodrošinātu kino demonstrēšanas funkciju. Semināru, konferenču un korporatīvo pasākumu rīkošana nodrošina Sabiedrībai papildu ienākumus. Sabiedrības maksas pakalpojumi ir valdes apstiprināti un ir publiski pieejami. Maksas pakalpojumu izcenojums ir augstāks, kas Pašvaldības ieskatā liecina par to, ka Sabiedrības sniegtie maksas pakalpojumu neveicina tirgus kropļošanu.

Attiecībā uz Sabiedrības sniegtajiem papildpakalpojumiem, telpu nomu, t.sk. privātajam kino operatoram kinofilmu demonstrācijai, aparatūras un aprīkojuma iznomāšanu pasākumu organizētājiem, ekskursiju organizēšanu koncertzālē, suvenīru tirdzniecību, KP norāda, ka tās ieskatā, šie pakalpojumi ir saistīti ar Sabiedrības sniegto pamatpakalpojumu – koncertzāles apsaimniekošanu, līdz ar to, sniedzot šos pakalpojumus,

---

⁶ <http://biletes.latgalesgors.lv/lv/suveniri>

Sabiedrība racionāli un lietderīgi izmanto savā rīcībā esošo infrastruktūru un resursus, kas paredzēti pamatpakalpojuma sniegšanai, būtiski neietekmējot tirgu.

Vienlaikus KP norāda, ka, lai nepieļautu konkurences neitralitātes pārkāpumu, ir būtiski, lai Sabiedrība ievēro prasību pakalpojumu un preču cenas noteikt, balstoties uz tirgus izmaksām, kā arī gadījumā, ja koncertzāles telpu nomnieks vēlas izmantot kāda privātā tirgus dalībnieka pakalpojumus, piemēram, izmantot pasākumā privātā tirgus dalībnieka tehniku (audiovizuālos risinājumus), nodrošina šādu iespēju. KP uzsver, ka ir būtiski, lai Sabiedrība sasniedzamo mērķu izpildē maksimāli iesaistītu privāto sektoru, izvairoties no nepamatotas darbības loka paplašināšanas, kā arī nodrošinātu, ka privātajiem tirgus dalībniekiem netiek radīti šķēršļi to darbībai tirgos, kuros darbojas Sabiedrība.

Kā norādīts Pašvaldības iesniegtajos dokumentos, no 28.06.2013. līdz 04.02.2019. ēdināšanas pakalpojumus koncertzāles telpās sniedza privāts pakalpojumu sniedzējs, pamatojoties uz noslēgtajiem telpu nomas līgumiem. Tomēr, ņemot vērā, ka līdzšinējais ēdināšanas pakalpojumu sniedzējs nevēlējās turpināt darbību GORS telpās un 2018. gadā notikušās divas kafējnīcas telpu nomas izsoles tika atzītas par nenotikušām, jo netika iesniegts neviens piedāvājums, no 2019. gada marta ēdināšanas pakalpojumus GORS esošajās kafējnīcas telpās sniedz Sabiedrība.

Pašvaldība izvērtējumam pievienojusi zvērināta advokāta (*) sagatavoto viedokli par Sabiedrības iesaistīšanos sabiedriskās ēdināšanas pakalpojuma sniegšanā, kurā secināts, ka Sabiedrības kafējnīcas telpās sniegtajam sabiedriskās ēdināšanas pakalpojumam ir palīgdarījuma veikšanas raksturs, kas nepieciešams Sabiedrības pamatdarbības nodrošināšanai, līdz ar to komercdarbība ir cieši saistīta ar Pašvaldības publisko funkciju izpildi atbilstoši noslēgtajam Pašvaldības un Sabiedrības 16.05.2014.deleģēšanas līgumam Nr. 3.1.1.37/76.

Attiecībā uz Sabiedrības nodrošinātajiem ēdināšanas pakalpojumiem koncertzāles telpās (restorānu un mobilo ēdināšanas vietu pakalpojumi un bāru darbība), KP ņem vērā Pašvaldības norādīto informāciju par tās pieredzi, iznomājot telpas, kā arī 2018. gadā izsludinātajām kafējnīcas telpu nomas izsolēm, kas atzītas par nenotikušām. KP piekrīt, ka šādu pakalpojumu (restorāns, kafējnīca) saņemšana koncertzālē no Rēzeknes iedzīvotāju, pasākumu apmeklētāju, tūristu viedokļa var būt nepieciešama un atbalstāma, vienlaikus KP norāda, ka tās ieskatā attiecīgo pakalpojumu nodrošināšana primāri būtu jāorganizē kā ārpkalpojums nevis kā pašas publiskas personas kapitālsabiedrības darbības veids. Kā arī, iespējams, vairāku gadu periodā faktiskā situācija var mainīties un privātie tirgus dalībnieki varētu būt ieinteresēti nomāt kafējnīcas telpas koncertzāles telpās.

Līdz ar to, KP aicina Pašvaldību, ņemot vērā apstākļus tirgū, vērtēt iespēju atkārtoti izsludināt nomas tiesību izsolī, t.sk., ņemot vērā arī LTRK izteikto viedokli par nomas tiesību izsoles nosacījumu izvērtēšanu, nodrošinot privātajiem komersantiem iespēju iesaistīties attiecīgo pakalpojumu sniegšanas tirgū.

Apkopojot šajā atzinumā izdarītos secinājumus, KP ieskatā Sabiedrības pamatdarbība var tikt uzskatīta par atbilstošu VPIL 88. panta pirmās daļas 2. un 3.punktam.

Priekšsēdētājs

J. Gaiķis